

διέκρινεν, ἀλλὰ ὀνομαστότατος κατέστη καὶ εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον, ὡς εἰς τῶν δραστηριωτέρων, τῶν εὐφρεστέρων καὶ τῶν σοφωτέρων κριτικῶν τοῦ ἐν Ἐδιμβούργῳ, τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Σκωτίας, ἐκδιδομένου περιωνύμου περιοδικοῦ συγγράμματος *Edinburgh Review*. Πολλὰ δὲ τῶν πραγματειῶν ὅσας, περὶ παντοίας ὕλης, κατεχώρισεν ἐν τῷ περιοδικῷ ἐκείνῳ συγγράμματι, ἐξεδόθησαν καὶ ἰδίᾳ, εἰς 3 τόμους, τῷ 1843. Τῷ 1830 ἐξελέχθη βουλευτὴς καὶ ἀπέδειξεν ἑαυτὸν ἓνα τῶν πρώτων τῆς Ἀγγλικῆς βουλῆς ῥητόρων, μᾶλλον δὲ ὑπῆρξεν ὁ μόνος σχεδὸν αὐτῆς ῥήτωρ, εἰς τὴν κυρίαν, εἰς τὴν κλασικὴν τοῦ ὀνόματος ἔννοιαν. Ἐπειτα διέτριψεν ἐπὶ τινὰς ἐνιαυτοὺς ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ὡς μέλος τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, μὴ ἐπανελθὼν ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἰμὴ ἐν ἔτει 1838. Καὶ ὡς λυρικὸς δὲ ποιητὴς ἀπέκτησε πολλοὺς θιασώτας. Ἀνέκων δὲ, ὡς πρὸς τὰ πολιτικὰ ἀρνήματα, εἰς τὴν τῶν λεγομένων Οὐίγων μερίδα, περιελήφθη, ἐπὶ τῆς τελευταίας συγκροτήσεως τοῦ Οὐίγικοῦ ὑπουργείου, ἐν αὐτῷ, ὡς γενικὸς ταμίης τοῦ στρατοῦ· βραδύτερον ὅμως, ἀποτυχὼν εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς, παρητήθη τοῦ ἀξιώματος ἐκείνου. Τὸ δὲ πολιτικὸν φρόνημα κατ' οὐδὲν ἐθόλωσε τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ἱστορικῆς τοῦ ἀνδρὸς ἀληθείας· τούτου ἀποδείξεις πολλὰς καὶ τρανὰς ἔχει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔργον.

Οἱ ἐκδοθέντες δύο τόμοι περιλαμβάνουσι δέκα κεφάλαια. Τὸ πρῶτον περιέχει τὰ κυριώτερα τῆς Ἀγγλικῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς μέχρι τῆς ἐν ἔτει 1660 γενομένης παλινρθώσεως τῆς τῶν Στυαρτιδῶν βασιλείας. Τὸ δεῦτερον ἐκθέτει ἐν ἐκτάσει ὁπωσοῦν τὴν βασιλείαν τοῦ Καρόλου Β', 1660-1685. Εἰς τὸ τρίτον εἰκονίζονται ἡ πολιτειογραφικὴ, ἡ ἠθικὴ, ἡ κοινωνικὴ κατάστασις τῆς Ἀγγλίας ἐν ἔτει 1685. Ἀπὸ δὲ τοῦ τετάρτου ἄρχεται κυρίως τὸ ἱστορικὸν στάδιον τὸ ὁποῖον μελετᾷ νὰ διατρέξῃ ὁ συγγραφεὺς, καὶ μέχρι τοῦ δεκάτου κεφαλαίου ἐκτίθεται ἐκτενέστατα ἡ τριετής περίπου βασιλεία τοῦ Ἰακώβου Β', τοῦ πεσόντος διὰ τῆς ἐν ἔτει 1688 γενομένης μεταπολιτεύσεως.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἔπρεπε νὰ μεταφρασθῇ ὁλόκληρον εἰς τὴν γλῶσσάν μας ὑπὸ ἀνδρὸς κατέχοντος τὴν νεωτέραν ἱστορίαν, καὶ ἰδίως τὴν Ἀγγλικήν. Ἀλλ' ἡ Πανδώρα, μὴ ἔχουσα τοιαύτην ἀξίωσιν, θέλει περιορισθῇ νὰ καταχωρίσῃ, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου ἀρχομένη, περικυπητὴν τινὰ μόνον τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ἀριστουργήματος, τὴν *Δίχην* τῶν ἐπὶ ἐπισκόπων, ἱκανὴν νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἔννοιαν περὶ τε τῆς τέχνης τοῦ συγγραφέως καὶ περὶ ἐνὸς τῶν περιεργωτέρων γεγονότων ἐξ ἐκείνων ὅσα παρεσκεύασαν τὴν Ἀγγλικὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1688 ἔτους.

ΔΙΑΒΛΟΥΣ ΟΥΡΑΓΓΟΥΤΑΓΚΟΥ ΕΚ ΒΟΡΝΕΟΥ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ.

Φθάσαντες εἰς Ἰάβαν, λέγει ὁ Κ. Ἀβελ, ἀφῆκαμεν τὸν Οὐραγγουτάγκον πάντῃ ἐλεύθερον, μέχρι τῆς προπαραμονῆς τῆς ἐπιβάσεώς του ἐπὶ τοῦ πλοίου, τοῦ μέλλοντος νὰ μεταφέρῃ αὐτὸν εἰς Ἀγγλίαν. Ἐνὸς ἦτον ἀπεριόριστος, δὲν ἐδοκίμασέ ποτε νὰ φύγῃ· ἀπεθριώθη ὅμως ὅταν τὸν ἔβαλον ἐντὸς μεγάλου κλωβίου, κατασκευασθέντος ἐπίτηδες. Ἀμα εἶδεν ὅτι εὐρίσκετο ἐντὸς δεσμωτηρίου, ἔδραξε τὰς κιγκλίδας, καὶ τὰς συνετάρραξε σφοδρῶς διὰ νὰ τὰς σπάσῃ· ἀλλὰ πεισθεὶς ὅτι δὲν ἐδύνατο νὰ τὰς συντρίψῃ ὅλας ὁμοῦ, ἤρχισεν νὰ δοκιμάζῃ ἀνὰ μίαν, ἕως οὗ εὐρών τινα εὐθραυστον, τὴν κατεκερμάτισε, καὶ ἔφυγε. Ζωγρηθεὶς μετ' ὀλίγον, μεταφέρθη ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὅπου τὸν ἔδεσαν δι' ἀλύσεως, τὴν ὁποίαν κατωρθώσας νὰ λύσῃ, ἔτρεχεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος σύρων αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ συνεποδίζετο, τὴν ἐτύλιξε περὶ τὸ σῶμά του, καὶ ἀφῆκε τὴν ἄκραν κρεμαμένην ἐπὶ τῶν ὤμων του· ἀλλ' ἰδὼν μετὰ μικρὸν ὅτι ἔπιπτε, τὴν ἐκράτει διὰ τῶν ὀδόντων του.

Μὴ κατορθώσαντες νὰ τὸν συλλάβωσι, τὸν ἀφῆκαν νὰ περιφέρεται ἐλευθέρως, καὶ μετ' ὀλίγον συναικειωθείς μεθ' ὧν τῶν ναυτῶν, τοὺς ὑπερέβη κατὰ τὴν ταχύτητα τῶν κινήσεων· τὸν κατεδίωκον πολλάκις ἀναβαίνοντα εἰς τὰ κατάρτια, καὶ παίζοντες μετ' αὐτοῦ τὸν ἔδιδον ἄρομας νὰ ἀναπτύσῃ τὴν ἐπιτηδειότητά του. Συνήθως διέφευγεν ὡς πτηνὸν τὰς χεῖρας τῶν κυνηγούντων αὐτόν· ὁσάκις ὅμως ἔβλεπεν ὅτι ἦτον πανταχόθεν περικυκλωμένος, ἤρπαζε σχοινίον κρεμάμενον, καὶ ἀπαικωρούμενος ἐκινεῖτο μετὰ μεγίστην ταχύτητα. Ἐνίοτε ἐτάραττον οἱ ναῦται τὸ σχοινίον μετὰ τόσῃ σφοδρότητι, ὥστ' ἐφοβούμεν μὴ πέσῃ· ἀλλ' αὐτὸς ἐκρατεῖτο, τόσον ἦσαν δυνατοὶ οἱ μυῶνές του. Ὅταν ἦτον εὐθυμος, ἐστέκετο ὀλίγον πλησίον ἐκείνων οἵτινες τὸν ἐκυνήγουν, ἀλλ' ἅμα κατῴρθονε νὰ κτυπήσῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν μετὰ τὸν πόδα του, ἤρχιζεν ἐκ νέου νὰ τρέχῃ.

Ἐν ὅσῳ ἤμεθα εἰς Ἰάβαν, κατέλυεν ἐπὶ δένδρου, πλησίον τῆς κατοικίας μου· τὸ δ' ἐσπέρας ἠτοίμαζε τὴν κλίνην του, περιπλέκων τὰ μικρὰ κλαδιά τοῦ δένδρου, καὶ σκεπάζων αὐτὰ μετὰ φύλλα. Τὴν ἡμέραν ἐκοιμάτο πρηνὴς, ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τοῦ κραββάτου, διὰ νὰ παρατηρῇ τί γίνεται ὑποκάτω· ὅταν δὲ ἔβλεπέ τινα φέροντα ὀπώρας, κατέβαινε διὰ νὰ ζητήσῃ. Ἀνῆρχετο πάντοτε εἰς τὸ δένδρον του περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἢ μᾶλλον ὅταν ἦτον χορτασμένος· ἐσηκόνετο τὴν αὐγὴν, καὶ ἐπεσκέπτετο ἐκείνους οἵτινες τὸν ἔδιδον συνήθως τροφήν.

Ἐνὸς ἦτον ἐπετήρουν οἱ ναῦται, ἐφαίνετο ἀδιάφορος ὡς πρὸς τινὰς μικροὺς πίθηκας ὄντας ἐπὶ τοῦ πλοίου· ἀλλὰ μίαν τῶν ἡμερῶν ἠθέλησε νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν κλωβίον περιέχον τρεῖς ἐξ αὐτῶν, διότι τοὺς εἶχον δώσει τροφάς, ἐξ ὧν δὲν εἶχε λάβει καὶ αὐτὸς τὸ μερίδιόν του. Ἀν καὶ δὲν ἐλάμβανε σχέσεις

μετ' αὐτῶν, ἐν ὧσιν ἦτον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας, ὑποπτευομένην ὅτι δὲν ἦτον, ὅσον ἐφαίνετο, ἀδιάφορος ὡς πρὸς αὐτούς. Μίαν ἡμέραν εἰδοποιήθη ὅτι ἐπαίξετο μεταξὺ τῶν σχοινίων καὶ τῶν καταρτίων, μετὰ τινος ἄφρονος ἐκ τῶν μικροτέρων. Ὅταν ἐφθασα ὅπου ἦτον, τὸν εὖρον ἐξηπλωμένον ἐπὶ τινος ἱστίου, καὶ ἡμισεκασμένον· παρετήρει μὲ πολλὴν σοβαρότητα τὰ πηδῆματα τοῦ πίθηκος πηδῶντος ἄνωθεν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἀρπάσας τὴν οὐράν του, ἐπροσπάθει νὰ τὸν περιτυλίξῃ μὲ τὸ σκέπασμά του. Ὁ πίθηξ, μὴ νοστιμεινόμενος τὸ εἶδος τοῦτο τῆς αἰχμαλωσίας, τὸν ἐξέφυγε καὶ ἐπανελάβετο τὰ πηδῆματά του. Αἱ μετὰ τῶν πιθήκων σχέσεις του ἦσαν σχέσεις ἀνωτέρου πρὸς κατώτερον, διότι δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτοὺς ποτὲ ν' ἀστεϊεύωνται μετ' αὐτοῦ, ὅπως καὶ οἱ παῖδες τοῦ πλοίου. Καὶ ὅμως οἱ πίθηκες εὐχαριστοῦντο πολὺ νὰ παρευρίσκωνται ὅπου καὶ αὐτὸς, καὶ τὸν ἐπισκέπτοντο ὡς ὅτις ἦσαν ἐλεύθεροι. Παρατηρητέον δὲ ὅτι ὁ βαθμὸς τῆς σκικιότητός των, διέμενεν ὁ αὐτὸς ἐξ αὐτῆς τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς συνεντεύξεώς των.

Ὁ Ὀραγγουτάγκος αὐτὸς ἦτον ἐν γένει πρῶτος· ἀλλ' ὅταν τὸν ἠρώθῃ τις, ἡ ὁργὴ του δὲν εἶχεν ὄριον. Ἦνοιγε τὸ στόμα του, ἐδείκνυε τοὺς ὀδόντας του, καὶ ἔδωκε πᾶν τὸ προστυχόν. Πολλὰκις ἐπίσθημεν ὅτι ἂν ἦτον ὃν λογικόν, ἤθελε γενεῖ αὐτόχειρ. Ὅσάκις ἐζήτηι πορτογάλλιον καὶ δὲν τῷ εἶδετο, μᾶς ἐξεκώφει μὲ φωνὰς ὀξύτατας, καὶ ἀνέβαινον ὡς μαινόμενος εἰς τοὺς ἱστούς· ἐπιστρέφων δὲ μετ' ὀλίγον, ἐπροσπάθει νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ποθυμένου. Ἐὰν δὲ καὶ πάλιν ἀπετύγχανεν, ἐκυλίστο ὡς παιδίον ὠργισμένον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καὶ ἐφώναζεν ἀδιαικόπως· ἔπειτα ἐσηκόνετο, καὶ μεταβαίνων εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ πλοίου, ἐγένετο ἄφαντος. Ὅταν κατὰ πρῶτον ἴδομεν τὴν ἀπελπισίαν του αὐτὴν, ὑπεθέσαμεν ὅτι ἔπεσεν εἰς τὸ πέλαγος· ἀλλὰ μετὰ πολλὰς ἐρεύνας, τὸν εὐρήκαμεν ὑπὸ τὰς ἀλύσεις.

Τὸ ζῶον τοῦτο δὲν κάμνει μορφασμοὺς ὁποίους οἱ ἄλλοι πίθηκες, οὐδ' εἶναι ἐκδοτον εἰς τὰς αὐτὰς μηχανουργίας. Ὁ Ὀραγγουτάγκος μας ἦτον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γλυκύς, σοβαρὸς, μάλιστα δὲ καὶ μελαγχολικός. Ὅσάκις εὐρίσκετο πρώτην φερόν μεταξὺ ζώων, περιέφερε βλέμματα ἀνήσυχα, καὶ ἐδύνατο νὰ μείνῃ ὥρας ὀλοκλήρους ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην μὲ τὴν χεῖρά του· ἐὰν δὲ τὸν ἐστενοχώρουν παραπολὺ αἱ ἐξετάσεις των, ἀνεχώρει καὶ ἐκάθητο συνισταλμένος εἰς ἄλλο μέρος· ἡ πρῶτης του ἐφανερόνετο ἀπὸ τὴν ὑπομονὴν μεθ' ἧς ἀνείχετο συνήθως τὰς ὕβρεις· δὲν παρωργίζετο πλὴν ὡς ὅταν ἦσαν δειναί, καὶ ἀπέφρουγε πάντοτε τοὺς ὑβριστάς του· ἐξεναντίας ἡγάπα πολὺ τοὺς περιποιημένους αὐτὸν, ἐκάθητο πλησίον των καὶ σχεδὸν εἰς τὸ πλευρόν των, καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην του, ἐπλησίαζε πολλάκις τὰς χεῖράς των εἰς τὸ στόμα του. Ὁ ὑποναύκληρος, ὅστις ἦτον ὁ φίλτατός του, ἐπειδὴ τὸν εἶδε τὸ ἥμισυ τῆς μερίδος του, τὸν ἔμαθε νὰ τρώγῃ μὲ κοχλιάριον· ἦτον ἀδύνατον νὰ κρατήσῃ τις τὸν γέλωτά του ὅταν τὸν ἔβλεπε πίνοντα οὕτω καφὲν μὲ πολλὴν σοβαρότητα. Ὡς ἱστορικὸς ὅμως ὀφείλω

νὰ εἶπω ὅλην τὴν ἀλήθειαν, δὲν πρέπει ν' ἀποσιωπήσω, ὅτι μὲ ὅλην τὴν πρὸς τὸν ὑποναύκληρον εὐγνωμοσύνην του, ὁ ἥρωας μας ἐκλεπτε συχνάκις τὸ βακίον του.

Μετὰ τὸν ὑποναύκληρον, ἐγὼ ἤμην ὁ μᾶλλον εὖνους τοῦ Ὀραγγουτάγκου· μὲ παρηκόλυθαι ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὡς ὅτις μάλιστα ἀπετυρόμην εἰς τόπον παράμερον διὰ νὰ ἀναγνώσω· ἀφοῦ δὲ ἐβεβαιόνετο ὅτι τὰ θυλάκιά μου δὲν περιέχον τίποτε διὰ νὰ φάγῃ, ἐξηπλόνετο πρὸ τῶν ποδῶν μου, ἐκλείετο τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τοὺς ἤνοιγεν ἐνίοτε διὰ νὰ παρατηρῇ τί κάμνω.

Εἰς Ἰάβαν ἤρχολεῖτο πρὸ πάντων εἰς τὸ νὰ πηδῇ ἐπὶ τῶν δένδρων, ἀπὸ κλαδίου εἰς κλαδίον, καὶ νὰ ἀναβαίνει ἐπὶ τῶν ὀροφῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ πλοίου, ἐπροτίμα νὰ κρεμάται ἀπὸ σχοινίων, καὶ νὰ παίξῃ μὲ τὰ παιδία· τὰ ἐπροκάλει δὲ, κτυπῶν αὐτὰ ἐλαφρῶς ὅταν διέβαινον πλησίον του, ἐφρουγεν ἀκολούθως πηδῶν, καὶ ἐνίοτε ἐστέκετο διὰ νὰ τὸν συλλάβωσι. Μετεχειρίζετο συγχρόνως καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ τοὺς ὀδόντας του. Ἐκ τῶν σχισμαχικῶν τούτων ἐσυμπέρανον ὅτι ὡς ὅτις ἐμάχετο πραγματικῶς, ἐπροσπάθει πρῶτον νὰ ρίψῃ τὸν ἀντίπαλόν του, ὅτι τὸν ἐσφριγγεν ἀκολούθως μὲ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖράς του, καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους τὸν ἔδωκε. Κατὰ τὸν διάπλουν, ἐκοιμᾶτο συνήθως ἐπὶ μεγάλου πανίου, μέρος τοῦ ὁποίου ἔσυρεν ἐπάνω του ὡς ἐσάπλωμα. Ὅταν ἐστρωνε τὴν κλίνην του, ἐφρόντιζε μὲ πολλὴν προσοχὴν νὰ κατασταίνει ὀμαλωτάτην τὴν ἐπιφάνειά της. Ἐνίοτε, διὰ νὰ τὸν παρωργίσω, ἐκατήμην ἐγὼ πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ στρώμα του· ἀλλ' αὐτὸς ἔσυρε μὲ ὀρμὴν τὸ πανίον διὰ νὰ σηκωθῶ. Ἐὰν ὅμως ἦταν πλατὺ ὥστε νὰ χωρῇ καὶ τοὺς δύο, τότε ἀνεπαύετο ἡσύχως πλησίον μου. Ἐὰν ὅλα τὰ πανία ἦσαν ἀνακεκταμένα, ἔτρεχεν εἰς ἀναζήτησιν ἄλλου ἐσάπλωματος, ἐκλεπτε τὰ ὑποκάμισα τῶν ναυτῶν, πολλάκις δὲ καὶ τὰς σινδόνας των.

Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Εὐέλπι ἀκρωτήριο, ἐπαυχε πολὺ ἀπὸ τὸ ψῦχος, καὶ μάλιστα τὸ πρῶτον, ὅταν κατέβαινον ἀπὸ τὰ κατάρτια. Συνειθισμένος εἰς τὸ ρηογερὸν κλίμα τοῦ ἀνατολικοῦ ἀρχιπελάγους, ἐφρίγα καθ' ὅλα του τὰ μέλη· ἔτρεχε πρὸς τοὺς φίλους του, ἐπιπτεν εἰς τὰς ἀγκάλας των, καὶ τοὺς περιέπτυσσε δυνατὰ διὰ νὰ θερμανθῇ· ὅταν δὲ τὸν ἀπέβαλλέ τις, ἐφώναζε γοερά.

Εἰς Ἰάβαν ἔτρωγε σχεδὸν μόνον ὀπώρας, τινὰς τῶν ὀπείων ἡγάπα περιπαθῶς. Ἠγάπα ἐπίσης καὶ τὰ ὠά, ἅτινα ἔτρωγε χανδόν, καὶ εἰς ἀναζήτησιν τῶν ὀπείων περιέφερετο πολλάκις μόνος του. Ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἡ δίαιτά του δὲν ἦτον τακτικὴ· ἔτρωγε παντοῖα φαγητά, καὶ πρὸ πάντων κρέας ὀμὸν ὑπερηγάπα τὸ ψωμίον, ἂν κ' ἐπροτίμα τὰς ὀπώρας. Εἰς Ἰάβαν, ἔπινε μόνον νερόν, ἐνῶ, ἐπὶ τοῦ πλοίου, τὰ ποτά του ἦσαν ποικίλα ὅσον καὶ τὰ φαγητά του. Ἐπινε τέϊον καὶ καφέν, καθὼς καὶ κρασίον, καὶ μίαν ἡμέραν ἔδειξε πόσον ἐνοστιμεινέτο τὰ οἶνοπνεύματα, κλέψας φιάλην βακίου. Εἰς Λονδίνον, ἔπινε κατὰ προτίμησιν ζῦθον καὶ γάλα.

Ὅσάκις ἐπροσπάθει νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν λαίμαργίαν

του, παρατηροῦμεν τὸ φυσικόν του πνεῦμα· δυσχεστεῖτο ὅσακις δὲν τὸν ἐδίδατο ἀμέσως ὅ,τι ἐπεθύμει, καὶ ἔτρεχε κατόπιν μας ἀπὸ τῆς μιᾶς ἕως τῆς ἄλλης ἄκρας τοῦ πλοίου, διὰ νὰ τὸ λάβῃ. Σπανίως ἀνέβαινον εἰς τὸ κατὰστροφμα χωρὶς νὰ ἔχω ὀκώρας ἢ ἄλλα ἡδύσματα εἰς τὰ θυλάκιά μου, καὶ τότε εἰς μάτην ἐπάσχιζον νὰ μὴ μὲ ἴδῃ τὸ ἀγγυπνον ὄμμα του· ἐνίοτε μάλιστα, διὰ νὰ τὸν ἀποφυγῶ, ἡτοιμαζόμεν νὰ ἀναβῶ εἰς τὸ μέγαλον καταρτίον· ἀλλ' αὐτὸς, προλαμβάνων μ' ἐνεπόδιζεν, ἢ μ' ἐπρόφθανε. Μ' ἔτριγγε δυνατὰ ἐπάνω τοῦ καταρτίου μὲ τοὺς δύο πόδας καὶ τὴν μίαν χεῖρά του, ἐνῶ μὲ τὴν ἄλλην ἐλαφρυσγώγει τὰ θυλάκιά μου. Πολλάκις ἀνέβαινε πολλὰ ὑψηλὰ, καὶ κρεμάμενος εἰς σχοινίον ἐπιπτεν ἀπροσδοκῆτως ἐπάνω μου. Ἐὰν δέ, μαντεύων τοὺς σκοπούς του, ἡτοιμαζόμεν νὰ καταβῶ, ἐτύρετο μὲ ἀπαραδειγματίστον ταχύτητα, καὶ μ' ἐπρόφθανεν εἰς τὰ καρχήσια· ἄλλοτε ἔβρον μὲ τὴν ἄκραν σχοινίου, πορτογάλλιον, καὶ ἄνωθεν τοῦ μεγάλου καταρτίου τὸ διεύθυνον πρὸς τὸ μέρος ὅπου εὕρισκετο· ἐνῶ δὲ ἐπλησίαζε νὰ τὸ λάβῃ, τὸ ἀνέσυρον παρευθύν. Μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας ματαίους, ἔλλαζε σχεδὸν μάχης· ἐπροσποιεῖτο ὅτι δὲν τὸν ἐμέλλε πλεόν περὶ τοῦ πορτογαλλίου, ἀπεμάνρυνετο, ἀνέβαινεν ἀργὰ ἀργὰ εἰς τὰ σχοινία, καὶ ἔπειτα, διὰ πηδήματος ἀνεκρίπτου, ἤρπαζεν αἶφνης τὸ σχοινίον ἀπ' οὗ ἐκρέματο τὸ πορτογάλλιον· ἀλλ' ἐὰν, προλαμβάνων, ἀνέσυρα τὸ σχοινίον, ἀπηλπίζετο, ἐπλήττε τὸν ἀέρα μὲ φωνὰς ὀξείας, ἐφρίπτετο ἐπάνω μου, μ' ἔτριγγε δυνατὰ, ἕως οὗ εἶπε βιαζων με, εἶτε συνθηκολογῶν, κατέκτα τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐπιθυμιῶν του.

Εἰς δύο περιστασις διαφορῶς, τὸν εἶδον φοβηθέντα φόβον μέγαν. Μίαν ἡμέραν ἤμεθα πλησίον τῆς νήσου τῆς Ἀναλήψεως, ὅταν μᾶς ἔτερον ὀκτὼ χελώνας· αὐτοὶ ἀμέσως ἀνέβη εἰς τόπον ὕψος εἰς ὅσον δὲν εἶχεν ἕως τότε ἀναβῆ, καὶ ἐκεῖθεν παρετήρει τὰς χελώνας· τὰ μακρὰ χεῖλη του, κρεμασθέντα ἐτι πλεόν, ἐφαίνοντο ὡς ῥύγχος κυνός· ἐφώναζε παραδόξως, καὶ ἡ φωνή του ὠμοῖκε συγχρόνως μὲ γρύλισμα χείρου καὶ μὲ κρωγμὸν ἰέρακος. Μετὰ τινα ὥραν κατέβη εἰς τὸ κατὰστροφμα· ἀλλ' ἐξηκολούθει νὰ βῇ πτη βλέμματα λοξὰ ἐπὶ τῶν χελωνῶν, καὶ νὰ ἴσταται μακρὰν.

Ὁ δευτέρος τοῦ φόβος προήλθεν ἀπὸ τὴν θέαν ἀνθρώπου γυμνοῦ, λουομένου ἐντὸς τῆς θαλάσσης.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΑΔΕΛΣΒΕΡΓΗΣ.

Ἡ ἐπομένη περιγραφή μεταφράσθη ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Ἐγγράφη δὲ καὶ μᾶς ἐκοινοποιήθη ὑπὸ τῆς κυρίας, ἣτις πολλὰ ἔτη διέτριψε μεταξὺ ἡμῶν, καὶ εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλην τὴν Ἀθηναίων τὴν κοινωνίαν· τὰ δὲ ἀνώκεμα αὐτῆς συγγράμματα ἀπέκτισαν φήμην· εἰς τὴν Ἀγγλίαν διὰ τὴν χάριν τοῦ ὕψους τῶν, καὶ διὰ τὸ ὕψος καὶ τὴν τόλμην τῶν ἰδεῶν τῶν.

Μεταξὺ Τεργέστης καὶ Βιέννης κεῖται ὁ νομὸς τῆς Καρνιόλης, γνωστὸς διὰ τὰς φυσικὰς του καλ-

λονάς, καὶ γνωστότερος διὰ τὸ σπήλαιον τῆς Ἀδελσβέργης. Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ νὰ παρατηρήσωμεν τὸ ὑπόγειον τοῦτο ἄντρον, ἀνεχωρήσαμεν ἐκ Τεργέστης ἀπὸ πρωῒας· ἐπειδὴ ὁμῶς ἡ ἀναξία μας ἐπροχώρει βραδέως, ὡς συμβαίνει συνήθως κατὰ τὴν μεσημβρινὴν Εὐρώπην, ἐφθάσαμεν εἰς Ἀδελσβέργην τὴν ἐπιούσαν, διασκευασθέντες εἰς Πρεσβύλδην, πλησίον τοῦ ὅπου ὅπου κεῖται τὸ σπήλαιον. Εἰς Πρεσβύλδην μᾶς ὠδήγησαν εἰς κατὰστημα ὅπου καταγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν περιηγητῶν, καὶ πληρόνεται ὑπ' ἐκάστου μικρὰ τις ποσότης, προσδιωρισμένη εἰς ἐπιδιόρθωσιν τῆς ὁδοῦ, τῆς μετὰ μεγίστης δυσκολίας κατασκευασθείσης ἐντὸς τοῦ σπηλαίου. Ἐνταῦθα μᾶς ἐδόθησαν ὁδηγοί, τῶν ὁποίων τὸ ἔνδυμα, καταλληλότατον διὰ τὸν κάτω κόσμον ὄντινα ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκεφθῶμεν, ἐδίδεν εἰς αὐτοὺς ἥθος καταχλόνιον, ἐπειδὴ ἦτον ὀλόμαυρον. Τὴν ἐντύπωσιν ταύτην κατέσταινον πολὺ ζωηροτέραν αἱ μεγάλαι λαμπάδες, τὰς ὁποίας περιέφερον ἀκαταπαύστως τῆδε κάκεισε, καθὼς καὶ αἱ ἄγρια χειρονομίαι, καὶ αἱ βροντώδεις καὶ δύσηχοι ὠναὶ τῶν, ὁμιλούντων γλώσσαν ἀκατάληπτον, διὰλεκταν αὖσαν, ὡς μᾶς εἶπον, τῆς Σλαβικῆς. Ἐκαστος αὐτῶν ἀνέλαβε τὴν φροντίδα ἐνὸς ἐξ ἡμῶν, καὶ ἐβαδίζε πλησίον τοῦ ὁδηγουμένου, διὰ τῆς πετρώδους καὶ δυσβάτου ὁδοῦ τῆς φεραύσης πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ σπηλαίου, ἣτις εἶχε σχῆμα πύλης καμαρωτῆς, καὶ ἦτον ἡνεωγμένη ἐπὶ τοῦ βράχου, πολὺ ὑπεράνω μέρος ἀποκρήμνου. Φθάσαντες εἰς εἶδος τι πλατείας, ἴδομεν ἐν τῶν πρώτων θαυμάτων τοῦ περιέργου τούτου σπηλαίου· ἀπὸ τὸ ὕψος ὅπου εὕρισκόμεθα, ἐβλέπομεν τὰς πλήρεις χάριτος περιστροφὰς τοῦ Πεύκου, ποταμοῦ ἄρκετὰ μεγάλου, ὅστις, κυλίων μὲ ταχύτητα τὰ ἄρθρα καὶ χρυσαιγῆ ὕδατά του διὰ τῆς μακρᾶς κοιλάδος δι' ἣς εἶχομεν διαβῆ τὴν προτεραίαν, φθάνει εἰς τὴν ὑπώρειαν, ἐκεῖ δὲ, τρεπόμενος ἀποτόμως διευθύνεται πρὸς τὸ σπήλαιον, καὶ ἀποχαιρετίζων ἀνελπίστως πάλιν τὸ γλυκὺ φῶς τὸ χρυσεῖον τὰ σπινθηρίζοντα κύματά του, καταπίπτει ὀρμητικῶς ἐντὸς βαθείως καὶ σκοτεινοῦ βαράθρου τὸ ὅποιον δέχεται χαῖνον αὐτὸν, ὑποκάτω τοῦ μέρους ὅθεν ἐμέλλε νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ γίνεται ἄφαντος ἐντὸς τῆς ἀχανοῦς ἐκείνης ἀέυσου. Ἀλλὰ τὸ ἀνεξήγητον τοῦτο φαινόμενον δὲν εἶναι τὸ μόνον ἄξιον θαυμασμοῦ· ἴδου καὶ ἄλλο πλεόν ἀκατάληπτον· ἀφοῦ τὸ ῥεῦμα διατρέξῃ μέρος ἱκανὸν τοῦ σπηλαίου, γίνεται ὅλως διόλου ἄφαντον, καὶ δὲν ἀναφαίνεται πλεόν ἐπὶ τῆς γῆς. Πῶς ἀπορροῶνται τὸσαύτη ποσότης ὕδατος; ποῦ βαραθροῦται; τοῦτο μένει μυστήριον μέχρι τῆς σήμερον. Μία μόνη λύσις αὐτοῦ παρουσιάζεται, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐπαυξάνει μᾶλλον τὴν ἀπορίαν. Εἴκοσι μίλια σχεδὸν μακρὰν τῆς Ἀδελσβέργης, ἀπαντᾶται φαινόμενον τῶν ὁντιν ἄξιον θαυμασμοῦ· μέγας ποταμὸς ἀναβλύζει πολλὰ παραδόξως, ὅχι ῥυάκιον σκοπεῖον νὰ προσλάβῃ ξένα ὕδατα εἰς τοὺς κόλπους του, ἀλλ' ἀληθῆς καὶ πολυχεύμων ποταμὸς, ὅστις συγκροτεῖ ἀμέσως ῥεῦμα, καὶ περιδινεῖται ἀδιακόπως μέχρι θαλάσσης. Ἐὰν παραδε-